

## ΑΙ ΕΠΑΥΛΕΙΣ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΤΟΥ Β'. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ.

(συνέχεια).

Ἐπισκοπήσαντες ἔξωθεν ἐπί τινα λεπτὰ τῆς ὡρας τὸ ἄλλοτε σημαντικὸν τοῦτο κοινόβιον, εἰςερχόμεθα ἥδη εἰς τὸν κηπόν του. Πανταχόδεν ἀνὰ μέσον τῶν πυκνῶν δένδρων λαμπυρίζει ἡ λεία καὶ ἀργυρόχρους ἐπιφάνεια τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης, ἣ ἀνωθεν αὐτῶν βλέπομεν αἰωρουμένας τὰς ψυχλὰς τῶν Ἀλπεων κορυφάς. Οἱ δρόμοις φέρει ἡμᾶς ἀνεπαισθήτως εἰς μακράν τινα δενδροστοιχίαν, ἀποτελουμένην ἐκ μηλεῶν, καὶ ἐντεῦθεν διευθυνόμεθα κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν δυτικὴν τάφρον καὶ τοὺς παρ' αὐτὴν κήπους τοῦ νέου βασιλικοῦ οἰκοδομήματος. Ἀποθαμβοῦ τοὺς ὁφθαλμούς μας ἡ λευκότης τῆς κυρίας του προσόψεως καὶ τὸ θάμβος ἡμῶν δὲν δύναται νὰ μετριάσῃ οὕτε τὸ γιγαντιαῖον τῶν παραθύρων μέγεθος, οὕτε ἡ πρὸς τὴν κυρίαν εἴζοδον ἀγουσα πλατυτάτη κλίμαξ μετὰ τῶν πέριξ στηλῶν. Ἄλλ' ὅσον καὶ ἀνὴρ λέα αὐτῇ μᾶς πείθει, διὰ ταῦθα ἡ βασιλικὴ φαντασία ἡμέλησε νὰ ἐνθρονίσῃ τὴν μεγαλοπρεπεστάτην πολυτέλειαν, ἐν τούτοις πάλιν δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφύγωμεν τὴν ἐντύπωσιν τῆς ὀτελείας, ἣν ἐμποιεῖ εἰς ἡμᾶς τὸ σύνολον τοῦ οἰκοδομήματος. Προς τὸ κύριον αὐτοῦ τμῆμα, τὸ ἐν τῷ κέντρῳ εὑρισκόμενον, συνδέονται ἀμφοτέρωθεν δύο πτέρυγες, ὡν ἡ μία μάλιστα δεικνύει μόλις τὰ θεμέλια της. Ἡ στέγη τοῦ κυρίου οἰκοδομήματος εἶνε ἐπίπεδος, περὶ αὐτὴν δέ, ἐπὶ τοῦ γείσου, ἴστανται πολυάριθμα ἀγάλματα καὶ ἄλλα συμβολικὰ τρόπαια.

Πρὶν ἡ ὅμως προχωρήσωμεν περιστέρω καὶ διὰ τῆς ἀπλῆς περιγραφῆς τῶν καθ' ἔκαστα μερῶν τοῦ θαυμασίου, καίτοι ἀτελούς, τούτου παλατίου καταπονήσωμεν τὴν περιέργειαν τοῦ φίλου ἀναγνώστου, ἃς ἀνατρέξωμεν εἰς προηγούμενας τῆς ιστορίας ἐποχὰς καὶ ἃς ζητήσωμεν το πρότυπον, τοῦ δοπούν· τὰς φαντασιοπληξίας φαίνεται θελήσας ν' ἀπομιμηθῆ ὁ ἀτυχὴς τῆς Βαυαρίας ἥγεμων.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀγερωχοτέρου καὶ μψηλοφρονεστέρου τῶν νεωτέρων μοναρχῶν, Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. τῆς Γαλλίας, ὡκοδομήμησαν τὰ περίπυτα ἐκεῖνα τῶν Βερσαλλιῶν ἀνάκτορα, ὡν ὑπερτέρα ἐσκοπεῖτο ν' ἀναδειχθῆ, καὶ εἰς τινὰς λεπτομερείας μάλιστα πραγματικῶς ἀνεδειχθῆ, ἣ ἐν Χερρενγίευμενσέ βασιλικὴ ἐπαύλις. Ἐὰν δὲ λάβωμεν ὑπὸ δψιν τὴν ἀξιοθήνητον κατάστασιν, εἰς τὸν ἐπ' ἐσχάτων εἶχε

περιέλθει τὸ πνεῦμα Λουδοβίκου τοῦ Β'. δυνάμεθα ὅπως δήποτε νὰ εὔρωμεν ἔξηγησιν τῆς λατρείας, ἣν ἔτρεφε πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν χρόνων Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. ἐκφυλισθεῖσαν ὀρχιτέκτονικὴν καὶ τὴν ἄλλην καλλιτεχνίαν. Διότι ὅσον καὶ ἀνὴρ τῶν ἡμερῶν μας πολλαχοῦ ἐκδηλοῦται μία ἀνεξήγητος τάσις πρὸς πάντα ἀλλόκοτον, τερατώδη καὶ ἄρρωμον, οὕτως εἰπεῖν, βυθισμόν, διτις ὅμιας, τῇ ἀληθείᾳ, ἐνίστε δύναται νὰ παραγάγῃ καὶ χαρίεντα ἔργα, ἐν τούτοις διμολογούμενον εἶνε, διὰ οὐδέποτε ἄλλοτε ἐν τῇ ιστορίᾳ τῆς τέχνης ἐδαπανήμησαν τοσοῦτα μέσα καὶ χρήματα χάριν ἀναξίων λόγου ἔργων, ὅσα ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. καὶ τοῦ διεφθαρμένου διαδόχου του.

Καὶ ἀπειροὶ ἦσαν οἱ θησαυροὶ τοῦ μονάρχου τούτου, διότι, ὡς λέγεται, τὸ κτίριον τῶν Βερσαλλιῶν ἀπερρόφησεν ἐν διεκατομμύριον φράγκων, καὶ 15,000 ἀνθρώπίνους ὑπάρχεις ἀπῆτησε νὰ δυσιασθῶσιν ἐπὶ τῶν ἵκριων αὐτοῦ.

Οἱ ἀρχιτέκτων τῶν Βερσαλλιῶν, Mansard, δὲν ἦτον ἄκμοιρος εὐφυῖας καὶ δεξιότητος, ὥφειλεν ὅμιας τυφλῶς ν' ἀκολουθῇ καὶ νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς ὀρέξεις καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ βασιλέως του καὶ τῆς κοινωνίας, ἐν ἡ ἔζη, οὕτω δὲ ἐδημιούργησεν ἔργον ἀρχιτεκτονικόν, τὸ δοπούν, καίτοι τεράστιον ὅν, οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ θεατοῦ ἐξασκεῖ ἐπιβάλλουσαν ἐντύπωσιν, καίτοι μεγαλοπρεπές, δὲν κινεῖ εἰς τὸν ἀπαιτούμενον βαθμὸν τὸν θαυμασμόν του.

Ἡ μικρὰ νῆσος Χέρενβέρτ, διατελεοῦσα μόπο τὴν κατοχὴν τῶν ἔξ Ἀλσατίας κομήτων Χουνολστάιν, εἶχε διαγράγει καλάς ἡμέρας, διότι οἱ εὐγενεῖς κύριοι τῆς ἐφρόντιζον περὶ τῶν δάσων της, τὰ δόποια σὺν τῷ χρόνῳ εἶχον γίνει τόσον πυκνά, ὅσον καὶ τὰ παρθένα δάση τοῦ νέου κόσμου. Ἄλλ' ἀφ' οὗ ἡ μικρὰ νῆσος περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν ἐργολάβων τινῶν ξυλεμπόρων, τὴρχισε νὰ ἐπαπειλῇ τὸ δάσος ἐντελῆς καστροφὴ καὶ ἐρήμωσις, ἐνώς οὗ ἡ δημοσία γνώμη τῆς Βαυαρίας ἐξηγέρθη κατὰ τῶν ξυλεμπορικῶν ὑπολογισμῶν καὶ παρεκίνησε τὸν βασιλέα Λουδοβίκον, ν' ἀγοράσῃ ὁ ἴδιος τὴν νῆσον ταύτην.

Οὕτος κατ' ἀρχὰς μὲν ἥρκεσθη μόνον εἰς την ἐπὶ τὸ βασιλικῶτερον διακόσμησιν θαλάμων τινῶν τοῦ κοινοβίου, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν ν' ἀνοικοδομήσῃ



ΘΗΡΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ.